

ALMINNELIGE SALGS- OG LEVERINGSBETINGELSER

for fabrikkblandet betong

mellom medlem av FABEKO (heretter kalt «Leverandøren») og kjøper av fabrikkblandet betong (heretter kalt «Kjøperen»)

1. ANVENDELSESOMRÅDE

Disse alminnelige salgs- og leveringsbetingelser ("Betingelsene") og Leverandørens til enhver tid gjeldende prisliste ("Prislisten") gjelder ved ethvert kjøp av fabrikkblandet betong mellom Leverandøren og Kjøperen med mindre kjøpet reguleres av ufravikelige bestemmelser i kjøpsloven (lov 13.05.88 nr. 27). Ved konflikt mellom Betingelsene og/eller Prislisten og bestemmelser i særskilt avtale, skal bestemmelsen i den særskilte avtalen ha forrang. Ved konflikt mellom Betingelsene og Prislisten, skal bestemmelsene i Prislisten ha forrang.

2. BESTILLING/AVBESTILLING

En bestilling/dagsbestilling ("Bestilling") skal inneholde oppgave over betongmengde (toleranse $\pm 10\%$), leveringsdag og ønsket tidspunkt for leveringsbegynnelse, leveringstakt og tekniske data for betongen.

Bestilling er bindende for partene når den er bekreftet av Leverandøren.

Krav til bestillingstid, bekreftelse av bestilling og avbestillingstid fremgår av Prislisten.

3. PRIS. BETALINGSBETINGELSER

Med mindre betongprisene fremgår av særskilt avtale eller av akseptert skriftlig tilbud, fastsettes prisen etter Prislisten. Det samme gjelder vederlag for andre ytelser, så som transport, overtid, venting, håndtering av restbetong o.l. Leverandøren har rett til å regulere avtalt pris når prisen på en eller flere innsatsfaktorer som skal brukes til produksjonen av leveransen, er økt vesentlig i forhold til prisen på avtaletidspunktet. Prisen kan ikke økes mer enn nødvendig for å kompensere for kostnadsøkningen på innsatsfaktorene(e). For betong med spesiell sammensetning ("Spesialbetong") kan Leverandøren kreve pristillegg, spesialpriser eller særlige vilkår for leveransen med mindre det er avtalt noe annet. Når det bestilles Spesialbetong med ikke lagerførte innsatsfaktorer, kan Leverandøren fakturere disse innsatsfaktorer i sin helhet selv om de ikke medgår i den endelig produksjon.

Kjøperen skal betale uomtvistede krav senest på forfallsdagen. Dersom Kjøperen innen forfallsdatoen skriftlig gjør gjeldende at Leverandøren har misligholdt avtalen og fremsetter krav på dette grunnlaget, kan Kjøperen bare holde tilbake så meget av fakturabeløpet som er nødvendig for å dekke det fremsatte kravet.

Ved forsinket betaling skal Kjøper betale forskinkelsesrente i henhold forskinkelsesrenteloven (lov 17.12.76 nr. 100). Uberettiget tilbakeholdt beløp anses som forsinket betaling.

4. LEVERINGSSTED OG -TIDSPUNKT. OVERFØRING AV RISIKO FOR BETONGEN. ANSVAR FOR SKADER VED LEVERINGEN

Dersom ikke annet er avtalt, skal Leverandøren levere betongen på anvist losseplass på oppgitt leveringsadresse. Skal levering skje på byggeplass, skal levering anses skjedd når betongbilen eller annet transportmiddel er kommet frem til og er klar for lossing på anvist og tilfredsstillende losseplass på oppgitt mottakeradresse selv om lossing ikke er påbegynt. Ved levering av verk anses levering skjedd når betongen er produsert og klar for levering på betongstasjonen.

Kjøperen har risikoen for at losseplassen og adkomsten fra nærmeste vei som er åpen for alminnelig ferdsel, og frem til losseplassen (begge i dette avsnitt samlet benevnt "Losseplassen") er tilfredsstillende. Losseplassen skal ikke anses tilfredsstillende hvis akseltrykketoleransen på Losseplassen er lavere enn akseltrykket på betongbilen med den aktuelle lasten. Det samme gjelder hvis Losseplassen ikke gir tilstrekkelig manøvreringsmuligheter for betongbilen eller det foreligger forhold på eller ved Losseplassen som vanskeliggjør, hindrer eller gjør risikofull fremkjøringen, oppstillingen eller lossingen av betongen, så som forekomst av lufledninger, kabler eller andre installasjoner, bomber, bruer, trange passasjer, porter/portaler og lignende. Hvis leveringen ikke kan gjennomføres på grunn av forhold som nevnt ovenfor, og som Kjøperen ikke senest ved bestillingen har opplyst om, skal levering likevel anses skjedd. Hvis Kjøperen i tide har opplyst Leverandøren om slike forhold, og Leverandøren ikke har tatt uttrykkelig forbehold ved sin aksept av bestillingen, overtar han risikoen for gjennomføringen av leveringen. Hvis fremkjøring, oppstilling eller lossing av betongen til/på Losseplassen ikke kan gjennomføres fordi den forutsetter bruk av spesialutstyr, omkjøring, ekstraarbeid, hjelpemann eller lignende, skal levering likevel anses skjedd med mindre Kjøperen har underrettet Leverandøren om disse forhold så tidlig at Leverandøren kunne innrettet seg etter dem og senest 24 timer før avtalt leveringstidspunkt. Det er i alle tilfeller Kjøperen som har ansvaret for å fremskaffe alle faktiske opplysninger for vurdering

en av forhold som kan påvirke gjennomføringen av leveringen. Det foranstående gjelder så langt det passer når levering på byggeplass skal skje med andre transportmidler.

Risikoen for betongen går over på Kjøperen når levering har skjedd.

Dersom Kjøperen ønsker at Leverandøren skal sørge for at betongen kan pumpes eller losses på transportbånd, skal det avtales særskilt. Leverandøren forutsetter at bransjens standard leveringsbetingelser for pumpetjenester ligger til grunn for pumpetjenesten og transportbåndtjenesten. Uten hensyn til hvem som forestår pumpetjeneste eller transportbåndtjeneste, har Leverandøren bare risikoen for lossingen fra betongbilen til transportbåndet eller pumpekassen.

Leverandøren skal straks varsle Kjøperen om avvik av betydning i forhold til avtalt leveringstidspunkt. Dersom ikke annet er avtalt i det enkelte tilfelle, overtar Leverandøren Kjøperens ansvar for restbetongen mot et vederlag som er fastsatt i Prislisten.

Kjøperen er ansvarlig for enhver skade eller ethvert tap som oppstår i forbindelse med levering og/eller returtransport, herunder kostnader til berging av/tømming av betongbil og last, som har sammenheng med at Losseplassen ikke har vært tilfredsstillende, jf. 2. avsnitt ovenfor, og som ikke kan bebreides Transportøren av betongen som grovt uaktsomt.

5. KJØPERS KONTROLL – BETONGVOLUM – BETONGKVALITET

Kjøperen skal på byggeplassen gjennomføre identitetsprøving av betongen. Identitetsprøvingen skal som et minimum være i henhold til gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet. Kjøperen oppfordres til prøvetagning av betongen før utlegging.

Kjøperens mottakskontroll skal omfatte kontroll av at de angitte spesifikasjoner i følgeseddelen er i overensstemmelse med Bestilling, og at betongen har egenskaper i henhold til Bestilling, så langt dette kan bedømmes på leveringstidspunktet.

Betongvolum beregnes ut fra innveide delmaterialer. Veieutstyrets nøyaktighet skal være i henhold til gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet.

Betongen skal på leveringstidspunktet ha den konsistens og eventuelt det luftinnhold som er oppført på følgeseddelen. Når betongen er bestilt med et bestemt konsistensmål eller i en bestemt konsistensklasse, anses avvik i henhold til gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet som avtalemessig leveranse. Det samme gjelder når betongen er bestilt med bestemt luftinnhold.

Dersom leveranse av betong med bestemt temperatur er avtalt, anses avvik på $+5/-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ som avtalemessig leveranse. Finsats kan inneholde noen få steiner med korntørrelse tilsvarende største steintørrelse for betong i Leverandørens leveringsprogram. Stiller Kjøperen kvalitetskrav til betongen ut over det sedvanlige, må spesifikasjonene meddeles Leverandøren i god tid før levering. Leverandøren gir ingen garanti for kvaliteten av betong sammensatt etter Kjøperens anvisning. For øvrig skjer leveransen av betongen med kvalitet etter gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet med mindre annet er avtalt.

6. REKLAMASJON

Dersom Kjøperen vil gjøre gjeldende at betongen er levert til uriktig tid eller at det foreligger mangel, må han reklamere straks. Reklamasjon skal anmerkes på samtlige eksemplarer av følgeseddelen, og Kjøperen må straks varsle den ansvarlige hos Leverandøren slik at retting eller omlevering kan foretas. Ved vesentlige avvik fra det avtalte, skal reklamasjon også straks meddeles skriftlig til den ansvarlige hos Leverandøren.

For mangler som ikke kunne eller burde oppdages ved levering, skal Kjøperen reklamere skriftlig og uten unødige opphold, og senest 14 dager etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen. Reklamasjonen skal være skriftlig og angi hva slags mangel det gjelder. Bygger reklamasjonen på resultatet av trykkfasthetsprøver, skal det opplyses. Vedkommende prøvestykke skal oppbevares og på anmodning straks stilles til disposisjon for Leverandøren.

Kvittering uten forbehold på følgeseddelen, når en forsinkelse eller mangel kunne eller burde bli oppdaget på leveringstidspunktet, eller reklamasjon etter nevnte reklamasjonsfrister medfører at Kjøperen taper sin rett til senere å gjøre gjeldende krav mot Leverandøren. Det samme gjelder hvis Kjøperen uten Leverandørens forutgående aksept foretar tilsetninger til betongen

7. FORSINKELSE

Forsinkelse foreligger når Bestilling ikke blir levert til avtalt tid. Kjøperen kan kreve erstatning dersom tidsavviket er vesentlig og Leverandøren ikke godtgjør for forsinkelse

sen skyldes hindring utenfor hans kontroll og som han ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på avtaletidspunktet eller unngå eller overvinne følgene av, så som arbeidsstans, trafikkhindring, svikt i drivstoff- eller materialtilførsel, strømstans, uforutsett svikt i utstyr, maskineri m.v. Kjøperen kan bare heve avtalen ved gjentatte, vesentlige forsinkelser fra Leverandørens side og i så fall bare med virkning for fremtidige dagsbestillinger.

Dersom Leverandøren lider tap som følge av at Kjøperen ikke kan eller vil ta imot betongen til avtalt tid og tidsavviket er vesentlig, kan Leverandøren kreve erstatning av Kjøperen, med mindre Kjøperen godtgjør at forsinkelsen skyldes hindring utenfor hans kontroll og som han ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på avtaletidspunktet eller unngå eller overvinne følgene av. Ved gjentatte, vesentlige forsinkelser fra Kjøperens side kan Leverandøren heve avtalen med virkning for fremtidige dagsbestillinger

8. MANGEL

Mangel foreligger dersom betongen ved leveringen ikke oppfyller de krav til, mengde, kvalitet og andre egenskaper som følger av avtalen, og dette ikke skyldes forhold som ligger utenfor Leverandørens kontroll og som han ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på avtaletidspunktet eller unngå eller overvinne følgene av.

Ved mangel har Leverandøren rett til å foreta retting ved bruk av tilsetningsstoffer eller lignende, alternativt kan han foreta omlevering. Blir retting eller omlevering foretatt innen rimelig tid, kan Kjøperen ikke kreve erstatning eller heve avtalen. I motsatt fall kan Kjøperen kreve erstatning etter bestemmelsen i pkt. 9, eller – hvis mangelen er vesentlig – i tillegg heve avtalen med virkning for fremtidige dagsbestillinger. Dette gjelder likevel ikke hvis mangelen skyldes egenskaper ved de anvendte råvarer og Leverandøren ikke kan videreføre erstatnings- eller hevingskravet til råvareprodusenten.

9. OMFANGET AV EVENTUELT ERSTATNINGSANSVAR ETTER AVTALEN

Kjøperens krav på erstatning ved forsinkelse (pkt. 7) eller mangel (pkt. 8) er begrenset til det direkte tap som Kjøperen har lidt, herunder direkte utlegg, og eventuelt prisdifféranse ved retting eller levering fra andre, og direkte tap som følge av tingsskade på gjenstander forutsatt brukt i nær tilknytning til betongen. Dette gjelder likevel bare når tapet kan dokumenteres og med rimelighet kunne forutsettes som en påregnelig og adekvat følge av forsinkelsen eller mangelen. Erstatningen skal reduseres dersom Kjøperen ikke har foretatt rimelige tiltak for å redusere kostnadene ved forsinkelse eller mangel.

Leverandørens ansvar omfatter ikke indirekte tap, herunder tap som følge av driftsavbrudd, at Kjøperen ikke kan nyttiggjøre seg betongen som forutsatt (avsavnstap), fortjenestetap eller tap som følge av at Kjøperen må betale dagmulkt eller erstatning til medkontrahent e.l. Leverandørens samlede erstatningsansvar er beløpmessig begrenset oppad til kontraktssummen for den forsinkede eller mangelfulle leveranse med mindre Leverandøren er forsikret for et høyere ansvarsbeløp og ansvaret er dekket ved utbetaling fra denne forsikringen. Leverandørens samlede erstatningsansvar i forbindelse med ett og samme avtaleforhold er under enhver omstendighet begrenset oppad til kr 3.000.000.

Leverandørens krav på erstatning for forsinkelse (pkt. 7) er begrenset til påregnelig tap av fortjeneste på salg av betong som er falt bort som følge av at Leverandøren ikke har kunnet utnytte de(n) betongbil(er) som er blitt forsinket i lossingen og/eller det påregnelige tap som Leverandøren har lidt ved å leie inn reservebil(er). Erstatningen skal reduseres dersom Leverandøren ikke har foretatt rimelige tiltak for å redusere kostnadene ved forsinkelsen.

10. TAUSHETSPLIKT M.V.

Kjøperen forplikter seg til ikke å overlate til andre opplysninger om Leverandørens resepter, priser, betingelser, blandingsforhold m.v. som han måtte bli kjent med ved avtaleinngåelsen eller gjennomføringen av avtaleforholdet. Kjøperen forplikter seg videre til ikke selv å benytte slike opplysninger til annet enn det som var formålet med meddelelsen av opplysningene.

11. TVISTER

Enhver tvist mellom partene om avtaleforholdet avgjøres ved ordinær rettergang med mindre partene blir enige om å la tvisten avgjøres ved voldgift.

Partene vedtar leveringsstedets verneting som verneting for alle tvister som måtte utspinne av avtalen. Alle tvister skal avgjøres i henhold til norsk rett.